

KYSTVERKET

Kystverket	Revisjonsstatus	Revisjon 3, Svalbard
Beredskapsplan	Utarbeidet av: beredskapsavdelingen	Godkjent av: beredskapsdirektøren
Funksjonsplan – miljø		Dato: xx.xx.2009
		Side: 1 av 5

1. HENSIKT OG OMFANG

Hensikten med dette dokumentet er å beskrive vedtatte rammer for arbeidet til funksjon miljø under alle former for aksjoner mot akutt forurensning.

Funksjonsbeskrivelsen avklarer grensesnittet mot de andre stabsfunksjoner i aksjonsledelsen.

2. REFERANSER

Operasjonsprosedyre for Kystverkets førstelinjeberedskap.

3. ANSVAR OG MYNDIGHET

Ansvar for oppfølging av denne funksjonsplanen er:

Beredskapsdirektør: Ansvar for å påse at funksjon miljø handler i henhold til dette dokument

Funksjonsleder miljø: Ansvarlig for at gruppens sammensetning av kompetanse, styrke og utholdenhet står i forhold til hendelsens miljørisiko, kompleksitet og varighet. Lederen må påse at funksjon miljø til enhver tid har de nødvendige ressurser og hjelpemidler til å utføre tildelte arbeidsoppgaver.

Miljøpersonell: Ansvar for å ha inngående kjennskap til funksjonsplan, også med hensyn til å evaluere dokumentet og gjennom funksjonsleder komme med forslag til forbedringer.

4. BESKRIVELSE

4.1 Krav til stabsfunksjonen miljø

Funksjon miljø skal fremskaffe miljøfakta som grunnlag for å beskrive den potensielle miljørisiko som følge av en uønsket hendelse.

Etter at stabsfunksjonen miljø er etablert i aksjonsentralen gjelder følgende målbare krav:

- Første miljørisikovurdering skal foreligge innen to timer. Denne skal beskrive naturressurser som bør prioriteres i den innledende fasen, (kartmateriale, beskrivelser), samt gi en første vurdering av utslippets egenskaper, giftighet, herunder potensial for miljøskade ut fra foreliggende opplysninger om hendelsen.
- Innen fem timer skal funksjon miljø ha utarbeidet et beslutningsgrunnlag vedrørende miljørisiko slik at klare og konkrete miljømål kan fastsettes i aksjonsordren, ha lagt en strategisk plan for beskyttelse av miljøverdier, og lagt fram forslag til iverksetting av bekjempningstiltak.
- Funksjon miljø skal være operativ i alle faser av en aksjon mot akutt forurensning.

Funksjon miljø skal bemannes med personell med naturfaglig kompetanse. Oversikt over miljøpersonell er gitt i planverkets administrative del.

KYSTVERKET

Kystverket	Revisjonsstatus	Revisjon 3, Svalbard
Beredskapsplan	Utarbeidet av: beredskapsavdelingen	Godkjent av: beredskapsdirektøren
Funksjonsplan – miljø		Dato: xx.xx.2009
		Side: 2 av 5

4.2 Forholdet mellom aksjonsledelsen og funksjon miljø

Funksjonsleder miljø skal påse at funksjon miljø er etablert i aksjonssentralen. Funksjonsleder deltar i stabsmøter. Leder rapporterer til leder operasjon og har under statlig aksjon som overordnet oppgave å delta i utforming av aksjonsmål, samt bidra til at målene nås.

Under aksjoner ledet av andre, hvor Kystverket fører tilsyn, skal funksjon miljø ha disse oppgavene:

- Overvåke at ansvarlig forurensner iverksetter tilstrekkelige skadebegrensende tiltak i forhold til situasjonen som har oppstått.
- Gi faglige råd til aksjonsledelsen om miljøspørsmål og -problemstillinger.

Ved større, akutte forurensningssituasjoner skal miljø vurdere å innhente ekspertise fra Direktoratet for naturforvaltning, Fiskeridirektoratet, Statens forurensningstilsyn, Havforskningsinstituttet, Mattilsynet, NIFES og Norsk Polarinstitut i henhold til mandat og retningslinjer for "rådgivende gruppe", samt fra fylkesmannens miljøvernavdeling i berørt geografisk område. (hyperlink, adr.liste "rådgivende gruppe")

Råd fra ekstern ekspertise om miljømessige forhold legges fram for aksjonsledelsen gjennom leder av funksjon miljø. Gjennom samarbeid med de nevnte etatene skal miljø sørge for at best mulige miljøvurderinger legges til grunn for aksjonen.

4.3 Funksjon miljø's oppgaver under aksjon mot akutt forurensning

4.3.1 Generelle føringer for arbeidet:

- All informasjon som er mulig å kartfeste, skal, i den grad det er hensiktsmessig, presenteres i "felles situasjonsbilde"
- All dokumentasjon skal gjøres tilgjengelig for aksjonsorganisasjonen
- Oversikt over alle økonomiske disponeringer skal føres fortløpende
- Faglige anbefalinger angående avslutning av tiltak og demobilisering av ressurser skal gis i alle faser av en aksjon
- Funksjon miljø skal være representert i stabsmøtene.

4.3.2 Konkrete oppgaver

Miljø skal under statlig aksjon innhente opplysninger om, vurdere og ivareta følgende tema:

- Faktagrunnlag:
 - Sårbare miljøverdier i forurensningens potensielle influensområde
 - Faktisk og forventet utbredelse, herunder meteorologiske prognoser for drift og spredning
 - Forurensningens egenskaper og skadevirkninger på kort og lang sikt, herunder sammensetning, giftighet for ytre miljø og helsefare for innsatspersonell, eksplosjonsfare, dispergerbarhet, forvitringsegenskaper m.v.
- Vurderinger og anbefalinger:

KYSTVERKET

Kystverket	Revisjonsstatus	Revisjon 3, Svalbard
Beredskapsplan	Utarbeidet av: beredskapsavdelingen	Godkjent av: beredskapsdirektøren
Funksjonsplan – miljø		Dato: xx.xx.2009
		Side: 3 av 5

- Prioriteringer mellom ulike miljøverdier
- Foreta miljørisikovurderinger
- Avklare/anbefale tiltak og metoder som gir minst miljøskade

- Løpende oversikt over forurensningssituasjonen:
 - Registrere mottatte opplysninger om miljøskader
 - Gjennomføre systematisk miljøovervåking (fly/satellitt) for dokumentasjon av forurensningens utbredelse og miljøskade

- Informasjon utad:
 - Formidle opplysninger til Direktoratet for naturforvaltning, Mattilsynet og Fiskeridirektoratet om skadet vilt, samt medvirke til koordinering av tiltak overfor skadet vilt
 - Informere miljø- og fiskeriforvaltningen om utviklingen av forurensningssituasjonen

- Gjennomføring av miljøundersøkelser (etterkantundersøkelser)

- Håndtering av olje og avfall:
 - Utarbeide oljeregnskap
 - Bistå logistikk med plan for forsvarlig avfallshåndtering
 - Sørge for prøvetaking og analyser som grunnlag for identifisering (bevis)

- Strandrensing:
 - Registrere utbredelse av forurensning på strand
 - Prioritere områder
 - Anbefale metoder

- Avslutning av aksjonen:
 - Foreslå kriterier for avslutning av aksjonen
 - Delta i sluttbefaringer
 - Evaluere aksjonen ut fra fastsatte miljømålene

Oppgavene er nærmere beskrevet i avsnitt 4.4.

Funksjon miljø skal påse at oppgavene som er spesifisert i vedlagte sjekklister så langt som mulig blir i varetatt gjennom egen innsats og gjennom medvirkning fra andre faglige, kvalifiserte miljøer.

4.4 Utdyping av funksjon miljøes oppgaver

Sjekklisten for miljø beskriver oppgavene i de ulike fasene i aksjonen. De konkrete hovedaktivitetene i de ulike fasene er følgende:

Mobiliseringsfasen:

- Motta varsel og møte i aksjonsentralen
- Etablere oversikt over sårbare miljøverdier i forurensningens potensielle influensområde

KYSTVERKET

Kystverket	Revisjonsstatus	Revisjon 3, Svalbard
Beredskapsplan	Utarbeidet av: beredskapsavdelingen	Godkjent av: beredskapsdirektøren
Funksjonsplan – miljø		Dato: xx.xx.2009
		Side: 4 av 5

- Gi en første vurdering av forurensningens egenskaper
- Gi en første vurdering av forventet drift og spredning
- Varsle eksterne parter iht. beredskapsplanen
- Etablere en bemanningsplan for funksjon miljø
- Etablere et miljøovervåkingsprogram
- Gi bidrag til og kommentere aksjonsordren

Hovedelementer i bekjempningsfasen:

- Innhente råd/kvalitetssikring av miljødata fra eksterne parter (Fylkesmannen, Direktoratet for naturforvaltning, Fiskeridirektoratet)
- Gi innspill/utarbeide forslag til miljømål og valg av tiltak i bekjempningsfasen
- Foreta fortløpende vurdering av miljøkonsekvenser
- Utarbeide program for prøvetaking og gi råd angående prøvetaking
- Utarbeide program for overvåkning (fly, helikopter, båt)
- Utarbeide program for miljøundersøkelser
- Holde oversikt over økonomiske konsekvenser av iverksatte tiltak i funksjon miljø
- Delta i organisering og drift av strandreningsgruppen, bidra med miljøfaglige prioriteringer og metodevalg

Hovedelementer i sanerings- og restaureringsfasen:

- Delta i organisering og gjennomføring av sanerings- restaureringsoppgaver.
- Utarbeide forslag til miljømål for rensetiltakene og saneringen
- Gi anbefaling om tiltak, metodevalg og prioritering av innsats i berørte områder basert på rekognosering
- Delta i planlegging av tiltak mot sekundærforurensninger i terrestrisk miljø
- Medvirke til at rensetiltakene gjennomføres iht. til befæringsrapporter og planer
- Kartlegge og oppdatere forurensningens utbredelse og skader
- Oppdatere overvåkingsplaner
- Medvirke til utarbeidelse av en plan for forsvarlig avfallshåndtering og kvalitetssikring av mottaksanlegg
- Sørge for prøvetaking og kontroll av avfallsmengder som grunnlag for oljeregnskapet

4.5 Informasjon til aksjonsledelsen

Funksjon miljø skal bidra med miljøfaglig underlag til aksjonsledelsens uttalelser til media om

- Forurensningens egenskaper
- Forventet drift og spredning (prognoser)
- Kartfestet informasjon av forurensningens faktiske utbredelse
- Miljøressurser i området
- Overvåkning av forurensningssituasjonen
- Miljømål
- Miljøkonsekvenser på kort og lang sikt

KYSTVERKET

Kystverket	Revisjonsstatus	Revisjon 3, Svalbard
Beredskapsplan	Utarbeidet av: beredskapsavdelingen	Godkjent av: beredskapsdirektøren
Funksjonsplan – miljø		Dato: xx.xx.2009
		Side: 5 av 5

Retningslinjer for informasjonshåndtering er gitt i funksjonsplanen for informasjon.

4.6 Dokumentasjon

Funksjon miljø skal medvirke til at all relevant dokumentasjon fra aksjonen kan sikre statens krav mot ansvarlig forurensere, korrekt straffeutmåling og bevis for miljøskade. Dette omfatter blant annet følgende oppgaver:

- Prøvetaking og analyser av forurensningen
- Forurensningens utbredelse
- Miljøundersøkelser for å dokumentere skadeomfang
- Forurensningsregnskap
- Oversikt over økonomiske disponeringer i funksjonen.

4.7 Kvalitet

Funksjon miljø skal loggføre sine aktiviteter og tiltak i henhold til krav om loggføring. Alle avgjørelser som medfører bruk av økonomiske midler eller er av prinsipiell karakter, skal dokumenteres skriftlig. Funksjon miljø skal foreta en grundig evaluering av erfaringene fra aksjonen.

5. HMS

Aksjonsleder har det overordnede ansvar for at målsettingen for helse, miljø- og sikkerhetsarbeid i aksjonsorganisasjonen blir ivaretatt.

Funksjonsleder miljø er ansvarlig for at det under hele aksjonen er fokus på HMS for eget personell eller personell som Kystverket har et arbeidsgiveransvar for. I etterkant av aksjonen skal det foretas en evaluering av HMS-arbeidet utført i regi av funksjon miljø.

6. Avvik

Beredskapsdirektøren kan gi tillatelse til avvik fra dette dokumentet.

7. Endring og godkjenning

Endringer i dokumentet skal godkjennes av beredskapsdirektøren.